

Pèndol per a buscar aigua freàtica, utilitzat per a la recerca de les aigües del llac Cagalell. / *Pendulum used to search for groundwater, employed in the investigation of the waters of Lake Cagalell.*

Metre de fusta plegable. Diria que me'l vaig comprar a Berlín, però podria ser que no. / *Folding wooden metre rule. I think I bought it in Berlin, but I might not have.*

Figura de cigne de ceràmica, heretada de Maria Boix Camps. / *Ceramic swan figure, inherited from Maria Boix Camps.*

Pistola de plàstic comprada en un Carrefour a prop de Font-Romeu. / *Plastic gun bought in a Carrefour supermarket near Font-Romeu.*

ar, el primer
oservo quan
migdiada
us pares
Family clock,
I see when
y afternoon
ents' home

Figura de cera de la Verge, comprada a l'església de la Mare de Déu de Betlem, al Raval, Barcelona. / *Wax figure of the Virgin, bought at the Church of Our Lady of Bethlehem, in the Raval district of Barcelona.*

EN FI, COSES

Irena Visa

02.10.2026—07.02.2027

Bòlit La Rambla

Llibre El baró rampant, d'Italo Calvino (1985). 2ª edició. Edicions 62. / Copy of El baró rampant (The Baron in the Trees) by Italo Calvino (1985). 2nd edition. Edicions 62.

Collaret robat a un amant com a venjança. / Necklace stolen from a lover as an act of revenge.

Pancarta amb el text "Això era ara", penjada habitualment al meu estudi. / Banner with the text Això era ara (That was now), usually hung in my studio.

Tetera comprada en un mercat de Hong Kong després d'un regateig que no va fructificar i que va acabar en 35€. / Teapot bought in a Hong Kong market after a haggling attempt that failed and ended at 35€.

Dibuix d'una planta que vivia a la terrassa del meu pis a l'edifici del carrer Balmes, 135, a Barcelona. / Drawing of a plant that lived on the terrace of my flat in the building on Carrer Balmes, 135, in Barcelona.

Palma de rams idèntica a la primera palma que vaig regalar al meu fillol, Dana Clavera. / Palm frond identical to the first palm I gave my godson, Dana Clavera.

Joc de l'Oca dibuixat per Francesc Artigau. / *Game of the Goose drawn by Francesc Artigau.*

Ulleres i nas de plàstic, donació de Miquel Amela provinent de la botiga Can Mateu de Banyoles. / *Plastic glasses and nose, donated by Miquel Amela, from the Can Mateu shop in Banyoles.*

Autoretrat davant d'una tomba al cementiri de Recoleta, a Buenos Aires, el desembre de 2011. / *Self-portrait in front of a tomb in Recoleta Cemetery, Buenos Aires, December 2011.*

Lot heretat del meu avi, Llorenç Carreras. / *Lantern inherited from my grandfather, Llorenç Carreras.*

Ocell xiulet, no l'he sabut fer funcionar mai. / *Whistling bird; I've never managed to make it work.*

Figura de fusta en forma de tigre trobada en un dels despatxos de l'empresa In-Edit Producciones, a Vallcarca, Barcelona. / *Wooden tiger-shaped figure found in one of the offices of In-Edit Producciones, in Vallcarca, Barcelona.*

Corall trobat a Islàndia, el 2007, durant el rodatge d'*El cant dels ocells*, d'Albert Serra. / *Coral found in Iceland in 2007, during the filming of El cant dels ocells (Birdsong) by Albert Serra.*

Llevataps regal d'un dels meus primers *novios*. / *Corkscrew, a gift from one of my first boyfriends.*

Cendrer amb motius parisencs comprat a Fez, Marroc, en un viatge amb la meva germana i el meu pare. / *Ashtray with Parisian motifs, bought in Fez, Morocco, on a trip with my sister and my father.*

Tapa de ceràmica trobada a la platja de Lantau Island, a Hong Kong, probablement restes d'un naufragi al segle XVI i que transportava ceràmica de la dinastia Ming. / *Ceramic lid found on the beach at Lantau Island, Hong Kong, probably remains of a 16th-century shipwreck carrying Ming-dynasty ceramics.*

Llista de la compra per fer un arròs a la cassola i d'altres coses, a S'agaró. Autor: Aleix Clavera. / *Shopping list for making rice casserole and other things, in S'Agaró. Author: Aleix Clavera.*

Figura de la Mare de Déu de Montserrat, heretada de Maria Boix Camps, la meva àvia. / *Figure of Our Lady of Montserrat, inherited from Maria Boix Camps, my grandmother.*

Estoig brodat amb motius Palestins, comprat a Londres. Conté, habitualment, fàrmacs pel mal de regla. / *Embroidered case with Palestinian motifs, bought in London. Usually contains medication for period pain.*

Metacrilat amb número 5 que indicava una de les peces de l'antiga museografia del museu arqueològic de Banyoles, abans de la seva reforma el 2025. / *Methacrylate number 5 that marked one of the pieces in the former museography of the Archaeological Museum of Banyoles, before its 2025 refurbishment.*

Anell d'or de 9 kilats, fet expressament per la joiera Laura Brichs. La peça verda és un trosset d'ampolla polida trobada a la platja d'Empúries per la meva germana. / *Nine-carat gold ring made to order by the jeweller Laura Brichs. The green piece is a polished fragment of bottle found on the beach at Empúries by my sister.*

Tros de ceràmica, probablement una nansa, trobada a la platja de Sant Martí d'Empúries el 2026. / *Piece of pottery, probably a handle, found on the beach at Sant Martí d'Empúries in 2026.*

Tallador de patates de forma ondulada, que dona nom i forma a un dels meus plats preferits: patates arrissades. Herència familiar. / *Crinkle-cut potato slicer, which gives its name and shape to one of my favourite dishes: crinkle-cut potatoes. Family heirloom.*

Pistola utilitzada en el rodatge del videoclip *The role and the rule*, de La Célula Dormiente, amb Alba Blasi, el 2004. / *Gun used in the filming of the music video The Role and the Rule by La Célula Dormiente, with Alba Blasi, in 2004.*

Vareta màgica de plàstic. Origen desconegut. / *Plastic magic wand. Origin unknown.*

“El futur està escrit, sols el passat roman imprevisible”, diu un acudit que s’explicava a la Unió Soviètica sota el jou de l’estalinisme. L’art, talment se’n fes ressò, s’ha desdit de l’orientació futurista que va abraçar amb les avantguardes i la modernitat el segle XX i, actualment, troba en les herències del passat un camp abonat per incidir en la producció d’incertesa.

Ernst Bloch va descriure el principi d’esperança en què es basen les utopies com una relació dialèctica entre allò del que encara no som conscients i allò que no ha arribat a esdevenir-se. Quelcom similar es pot dir dels llegats: d’una banda, hi ha herències inconscients, en relació amb les quals podem mantenir deutes impagats –impagables, inclús. D’altra banda, hi ha herències que, si bé reconeixem, resulten incòmodes i no som capaços de desincrustar del temps present per més que ens hi esforcem.

La història entesa com una successió de llegats posa al centre la qüestió de les bases materials que permeten el sosteniment de la vida, així com les asimetries que es reproduïxen amb la seva transmissió. La gestió patrimonial ha fet que l’art sigui còmplice d’aquest mateix sistema, si bé des de la contemporaneïtat els artistes posen un especial èmfasi per recuperar-lo en tant que potència per a la transformació social.

Llegats en potència és un cicle d’exposicions del Bòlit, Centre d’Art Contemporani de Girona, que presenta projectes artístics de nova creació basats en un seguit de casos d’estudi relatius a controvèrsies patrimonials que procedeixen o bé troben ramificacions a les comarques de Girona. ■

Oriol Fontdevila

LLEGATS EN POTÈNCIA

EN FI, COSES

El curiós mèrit d'escriure la història de terror més curta del món la va assolir, l'any 1948, Frederic Brown, amb el seu conte "Knock":

*The last man on Earth sat alone in a room.
There was a knock on the door...* [L'últim humà a la terra estava sol en una habitació. Van trucar a la porta...]

Una variació de la mateixa història la va escriure al cap d'una dècada Ron Smith, que va aconseguir extreure'n, així mateix, una lletra:

*The last man on Earth sat alone in a room.
There was a lock on the door...* [L'últim humà a la terra estava sol en una habitació. La porta estava tancada amb clau...]

La versió d'Smith és tan subtil com té la força per capgirar tot el sentit de la història: mentre que en el primer cas el terror té a veure amb l'amenaça d'un exterior ignot, "The Horror Story Shorter by One Letter Than the Shortest Story Ever Written" (1957) revela el terror com quelcom escindit d'una font externa i l'instal·la a l'interior de la ment humana. O, millor encara: la mateixa noció d'exterior s'hi presenta com a una invenció, una construcció, la qual, inclús, té l'aire d'una projecció neuròtica.¹

El punt mort on va desembocar la filosofia amb la modernitat occidental s'ha descrit com el pensament d'un humà que, primer, va enfonsar el cap dins d'una galleda i, un cop al seu interior, es va preguntar sobre l'existència de la realitat exterior.² D'aquest fenomen se n'ha dit, també, "cercle correlacional": el circuit tancat entre els subjectes i els objectes de coneixement, del qual Immanuel Kant va ser una figura clau.³

De la naturalesa de les coses, el filòsof de Königsberg va dictaminar que tan sols podem conèixer-ne la part que, d'entrada, s'adequa a la nostra manera de conèixer-la. Kant va separar, així, el coneixement humà d'una realitat que a priori va decretar incognoscible, un vast terreny que el pensament havia de deixar sense conrear, una pura exterioritat que es constituïa a resultes d'haver demarcat uns límits per a la sensibilitat i l'enteniment. Això és, una galleda on entaforar el cap, de la qual la realitat exterior no pot emergir si no és com un malson de la ciència-ficció.

A la Casa Forestal de Sant Martí d'Empúries, durant una de les residències de creació que hi celebra anualment l'Ajuntament de l'Escala, un bocí de la realitat exterior va assaltar la vida d'Irena Visa (Banyoles, 1985). Procedia del jaciment arqueològic d'Empúries, que, el mateix any que en complia quaranta, l'artista va rebre dolorosament, com una manifestació sublim que de cop i volta l'empetitia.

La riquesa dels objectes que s'exposen al Museu Arqueològic d'Empúries portaren Visa a apreciar els propis com les evidències d'haver tingut una vida menys interessant de la que tal vegada havia projectat a l'inici de la seva joventut. Presenciar l'amplitud dels terrenys que, després de més d'un segle d'excavacions, encara romanen avui en dia per descobrir,⁴ la feu pensar en el vast àmbit d'experiències que, una vegada superat l'equador de la pròpia vida, podia endevinar que quedarien també sense excavar.

El jaciment d'Empúries va aportar a l'artista, per tant, una intuïció del cercle on havia quedat atrapada la vida d'una mateixa, el seu propi cercle correlacional, el qual (segons una interpretació materialista d'aquest fenomen) podem dir que s'estableix entre el substrat material que determina l'existència i els actes que una és capaç de satisfer amb la pròpia vida.

Ara bé, amb el temps que Visa va romandre a Empúries i l'observació directa del treball diari que hi efectuava el 79è curs d'excavació del jaciment, un segon cercle viciós es va sobreposar al primer. O tal vegada fos la melangia que li feu veure la banalitat, també, del treball de l'arqueologia: l'artista es va adonar que, malgrat l'esforç dels arqueòlegs per descalçar sediments i penetrar pacientment uns centímetres sota terra, aquests tampoc arribaven a accedir a una realitat exterior, sinó que el seu treball es limitava a fer coincidir allò que trobaven amb una història que, d'entrada, ja els era coneguda. O bé, tal i com ho expressa l'artista, en l'arqueologia, com en la vida, "no trobem el que no busquem".⁵

En este día tampoco se encontró nada (2026), el gallet de l'exposició "En fi, coses", és un videoassaig amb què Visa interroga a fons el correlacionisme on roman instal·lat l'arqueologia. Dels indicis que porten els arqueòlegs a reconstruir una vegada i una altra la mateixa història, l'artista en fa emergir una interpretació de segon grau, que, tot i la seva aparença contradictòria i el revestiment en clau d'humor, li permet esquerdar amb un sol cop els cercles viciósos que encadena el seu soliloqui.

El vampir. A la seva ombra, l'arqueologia mateix esdevé una ruïna. Amb la seva emergència, la promesa de vida eterna també deixa sense sentit l'avaluació existencial que acompanya les crisis d'edat. Es tracta, novament, de la projecció neuròtica d'algú que té el cap ficat dins d'un poal? O serà que, a l'Empordà i encara que sigui a ritme de merengue, finalment algú ha trucat a la porta? ■

Oriol Fontdevila

1. Un conte de Pere Calders, "Invasió subtil" (1978), ha servit d'inspiració a Irena Visa per a la realització del videoassaig *En este día tampoco se encontró nada* (2026). Els contes de Frederic Brown i Ron Smith apareixen recollits a: Eugene Thacker, "Dark Media". A. Galloway, E. Thacker i Mc. Wark: *Excommunication. Three Inquiries in Media and Mediation*. p. 77. Chicago, 2013.

2. Bruno Latour descriu el que habitualment s'ha descrit com una "revolució copernicana" en el pensament occidental, que va perpetrar Immanuel Kant el segle XVIII, com un malson de la ciencia-ficció: "el mundo exterior gira ahora alrededor de la mente-en-la-cuba, la cual dicta la mayoría de las leyes de ese mundo, leyes que ha extraído por sí misma sin la ayuda de nadie". p. 18 i 19. *La esperanza de Pandora. Ensayos sobre la realidad de los estudios de la ciencia*. Gedisa, 2016.

3. Quentin Meillassoux: *Después de la finitud. Ensayo sobre la necesidad de contingencia*. Caja Negra, 2015.

4. Del jaciment arqueològic d'Empúries s'estima que sols s'ha excavat el 25% de la superfície. Per bé que l'excavació es va iniciar l'any 1908, un 75% del conjunt que formen les antigues ciutats grega i romana encara està pendent d'excavar i roman amagat sota terra.

5. Aquesta frase ha acompanyat Irena Visa des de *Fer veure* (2019), el primer projecte que va realitzar a l'entorn del jaciment d'Empúries. Aquest va suscitar un interès de l'artista per l'arqueologia que ha seguit, així mateix, amb *Res a veure* (2019) i *Això no és res* (2024).

HA PLOGUT O HAN REGAT⁶ (SOBRE EL FILM EN ESTE DÍA TAMPOCO SE ENCONTRÓ NADA)

L'any 2004 me'n vaig anar a viure a Barcelona i en aquest nou paisatge vaig descobrir un fenomen que desconeixia: el terra moll sense que hagi plogut. No tenia experiència d'això, a Banyoles. Davant de l'evidència d'un terra moll sorgia una especulació sense cap reforç empíric: la pluja, feta de totes les vegades que havia vist aquell indici a la meua vida després que ploqués. Els habitants de Barcelona tenien un altre supòsit: el rec per netejar la ciutat. Allà es va obrir una esquerda ontològica que ja mai més s'ha tancat.

El dubte davant l'indici va fer-se gros i em va portar a l'arqueologia: una ciència que pivota ben bé sobre l'indici, sense cap coneixement empíric perquè no hi ha ningú viu que pugui corroborar res (fins que es demostrí el contrari). Des del 2019 he anat i vingut a l'arqueologia amb una curiositat iniciada en l'observació d'un terra moll i augmentada pels processos de treball dels arqueòlegs i conservadors. Aquest interès s'ha formalitzat amb els projectes *Fer veure* (2019), *Això no és res* (2021-2024), *Res a veure* (2023), *Que no balli res!* (2024), *El gest inútil* (2025) o aquesta exposició que ens ocupa "En fi, coses" (2026) i el curtmetratge que s'hi exposa *En este día tampoco se encontró nada* (2026).

L'estiu del 2025, instal·lada a la Casa Forestal de l'Escala, durant la recerca i gravació de la peça *En este día tampoco se encontró nada* havia arribat a un punt mort. Gaudia observant les mans dels arqueòlegs gratar la terra i especular sobre altars que en realitat no estaven trobant. A la tarda, anava a la platja i em sentia culpable per ser tan feliç malgrat estar suposadament travessant la crisi dels 40 i tenir hores i hores de gravació i no saber de què fer-ne. Quan em passa això, m'encomano a Pere Calders perquè m'ajudi. Vaig triar el recull de contes *Invasió subtil i altres contes*. Al primer relat, "Invasió subtil" vaig trobar-hi un terra moll sense evidència de pluja: la descripció d'un japonès que res indica que ho sigui. Bingo. Més endavant, al conte "Vinc per donar fe" em va semblar que n'apareixia un altre: una crisi vampírica sense marques de queixalades. Gràcies, Pere. De sobte tenia una bona hipòtesi per explicar i un marge enorme de temps per a una crisi d'edat. ■

Irena Visa

UNA DIMENSIÓ DESCONEGUDA⁷ (SOBRE LA INSTAL·LACIÓ EN FI, COSES)

Miro el conjunt d'objectes de les vitrines del Museu Arqueològic d'Empúries i reconstrueixo mentalment les vides dels propietaris d'aquells objectes. Quina mística, que interessants. Quin bon gust. Molt de ritual. Gran treball decoratiu.

Entro a casa d'algú, ressegueixo amb els ulls totes les seves coses, imagino què representen i penso que tots els seus objectes són millors que els meus, evoquen coses més altes, vibren en una corda estranya i misteriosa. Són indicis, senyals inequívocs d'una vida bastant més interessant que la meua.

Miro tot el que tinc jo i penso en la mort, en quin aixovar deixaré, en què em sobreviurà i arribarà a les vitrines, què pensaran de mi, com interpretaran la meua col·lecció d'objectes, la majoria inútils, els arqueòlegs del futur. I no em puc esperar: em faig fer unes vitrines perquè, en vida, pugui saber quina pinta faran les meves coses, ser comissària de les meves pròpies restes. Construeixo un relat basat lleugerament en la realitat per explicar qui soc o qui vull que us penseu que soc.

En fi, coses. ■

6. "Ha plogut o han regat" és també el títol del treball final del meu màster en recerca i investigació artística, i que va donar lloc a les intervencions *site specific* i a la sèrie fotogràfica del mateix nom, exposada al Bòlit el 2023 i adquirida aquell mateix any pel Fons Nacional d'Art.

7. La sèrie de televisió *The twilight zone*, Rod Serling (1959-1964), traduïda al català com *La dimensió desconeguda*, igual que Pere Calders, és un altre lloc de pau i confort al qual torno per trobar sentit a coses que probablement no en tinguin cap.

PROGRAMA PÚBLIC

EL FUTUR ESTÀ ESCRIT, TAN SOLS EL PASSAT ROMAN IMPREDICTIBLE

Programa de conferències
Arxiu Municipal de Girona

*Retrobar escultures o perdre-les per sempre.
Sobre incorrecció a l'àmbit públic, silencis
burocràtics i altres faules.*

Jordi Mitjà
Dijous, 12 de novembre de 2026
19 h

*La memòria colonial a Catalunya.
De la negació a la reparació*

Celeste Muñoz Martínez
Dijous, 26 de novembre de 2026
19 h

*El futur de les herències:
llegat, postmemòria i patrimoni*

Jorge Blasco Gallardo
Dijous, 3 de desembre de 2026
19 h

AMULET DE LA BONA MORT

Taller amb Martina Rogers Manzano i Som Provisionals
Divendres 6 de novembre de 2026
De 18 a 20 h
Aula de Ceràmica de La Mercè, Girona

AFTERLIFE: UNA CRISI DELS 40 I UNA HANDYCAM

Conversa entre Irena Visa i Lluís Galter
Divendres 11 de desembre de 2026
18 h
Museu del Cinema

EN FI, COSES

Visita comentada amb Irena Visa i Oriol Fontdevila
Dissabte 12 de desembre de 2026
12 h
Bòlit La Rambla

PUBLIC PROGRAMME

THE FUTURE IS CERTAIN; IT'S THE PAST WHICH IS UNPREDICTABLE

Conference programme
Municipal Archive of Girona

*Recovering Sculptures or Losing Them Forever.
On Malpractice in the Public Sphere, Bureaucratic
Silence and Other Fables.*

Jordi Mitjà
Thursday, 12 November 2026
7 pm

Colonial Memory in Catalonia.

From Denial to Reparation
Celeste Muñoz Martínez
Thursday, 26 November 2026
7 pm

*The Future of Inheritances:
Legacy, Postmemory and Heritage*

Jorge Blasco Gallardo
Thursday, 3 December 2026
7 pm

AMULET OF THE GOOD DEATH

With Martina Rogers Manzano and Som Provisionals
Friday, 6 November 2026
From 6 to 8 pm
Ceramics Classroom, La Mercè, Girona

AFTERLIFE: A MIDLIFE CRISIS AND A HANDYCAM

With Irena Visa and Lluís Galter
Friday, 11 December 2026
6 pm
Museu del Cinema

EN FI, COSES

Guided visit with Irena Visa and Oriol Fontdevila
Saturday, 12 December 2026
12 pm
Bòlit La Rambla

POTENTIAL LEGACIES

“The future is certain; it’s only the past which is unpredictable,” goes a joke told in the Soviet Union under the yoke of Stalinism. Art, as if echoing this, has withdrawn from the futurist orientation it embraced with the avantgardes and twentiethcentury modernity, and today finds in the inheritances of the past fertile ground in which to intervene in the production of uncertainty.

Ernst Bloch described the principle of hope on which utopias rest as a dialectical relationship between that of which we are not yet conscious and that which has not yet come into being. Something similar can be said of legacies: on the one hand, there are unconscious inheritances, in relation to which we may carry unpaid – even unpayable – debts. On the other hand, there are inheritances which, although we recognise them, remain uncomfortable and impossible to prise away from the present, no matter how hard we try.

History understood as a succession of legacies places at its centre the question of the material bases that sustain life, as well as the asymmetries reproduced through their transmission. Heritage management has made art complicit in this very system, although from the standpoint of contemporaneity artists place particular emphasis on reclaiming it as a potential force for social transformation.

Potential Legacies is a cycle of exhibitions of Bòlit, Centre d’Art Contemporani in Girona, presenting newly created artistic projects based on a series of case studies relating to heritage controversies that originate in – or find ramifications in – the counties of Girona. ■

ANYWAY, STUFF

The curious feat of writing the shortest horror story in the world was achieved in 1948 by Frederic Brown with his tale “Knock” (1948):

The last man on Earth sat alone in a room.
There was a knock on the door...

A variation on the same story was written a decade later by Ron Smith, who managed to make it one letter shorter while still keeping the structure intact:

The last man on Earth sat alone in a room.
There was a lock on the door...

Smith’s version is as subtle as it is powerful: it flips the meaning of the story entirely. In Brown’s case, the horror comes from the threat of an unknown exterior. But “The Horror Story Shorter by One Letter Than the Shortest Story Ever Written” (1957) reveals horror as something detached from any external source and installs it inside the human mind. Or better still: the very notion of an “outside” appears as an invention, a construction – even a kind of neurotic projection.¹

The dead end at which philosophy arrived with Western modernity has been described as the thought of a human being who first plunged their head into a bucket and, once inside it, began to wonder about the existence of external reality.² This phenomenon has also been called the “correlationist circle”: the closed circuit between subjects and the objects of knowledge, in the establishment of which Immanuel Kant was a key figure.³

Kant decreed that we can know only that part of the nature of things which, from the outset, conforms to our way of knowing it. He thus separated human knowledge from a reality he declared a priori to be unknowable: a vast terrain that thought was obliged to leave uncultivated, a pure exteriority that came into being as a result of having demarcated limits for sensibility and understanding. That is, a bucket in which to plunge one’s head, from which external reality can emerge only as a science-fiction nightmare.

At the Casa Forestal in Sant Martí d’Empúries, during one of the annual creative residencies organised there by the Town Council of L’Escala, a piece of external reality burst into the life of Irena Visa (Banyoles, 1985). It came from the archaeological site of Empúries and, in the same year she turned 40, the artist received it painfully, as a sublime manifestation that suddenly made her feel small.

The richness of the objects displayed at the Archaeological Museum of Empúries led Visa to regard her own as evidence of having lived a less interesting life than the one she may have imagined at the start of her youth. Witnessing the expanse of land that, after more than a century of excavation,⁴ still remains to be excavated today made her think of the vast realm of experiences that, having now passed the midpoint of her life, she could already foresee would likewise remain unexcavated.

The Empúries site thus gave the artist an intuition of the circle in which one’s life becomes trapped – her own correlational circle – which

(according to a materialist interpretation of this phenomenon) can be said to be established between the material substrate that determines existence and the actions one is able to fulfil with one's life.

Yet during the time Visa spent at Empúries, and through her direct observation of the daily work carried out there by the 79th excavation campaign, a second vicious circle came to overlay the first. Or perhaps it was melancholy that made her see the banality, too, of archaeological work: the artist realised that, despite the effort archaeologists put into stripping away sediments and patiently penetrating a few centimetres below ground, they too failed to gain access to an external reality. Their work was limited to making what they found coincide with a history that, from the outset, was already known to them. Or, as the artist herself puts it, in archaeology, as in life, *we do not find what we do not seek*.⁵

En este día tampoco se encontró nada (On This Day Nothing Was Found, Either) (2026), the trigger the exhibition "En fi, coses", is a video-essay in which Visa probes in depth the correlationism in which archaeology remains installed. From the clues that lead archaeologists to reconstruct the same story again and again, the artist draws out a second-order interpretation which, despite its seemingly contradictory nature and its humorous veneer, allows her to crack in a single blow the vicious circles that bind her soliloquy.

The vampire. In its shadow, archaeology itself becomes a ruin. With its emergence, the promise of eternal life also renders meaningless the existential reckoning that accompanies midlife crises. Is this, once again, merely the neurotic projection of someone with their head stuck inside a bucket? Or could it be that, in Empordà – even if to a merengue beat – someone has finally knocked at the door? ■

1. A short story by Pere Calders, "Invasió subtil" (Subtle Invasion, 1978), served as an inspiration for Irena Visa in the making of the video essay *En este día tampoco se encontró nada* (Nothing Was Found That Day, Either) 2026. The stories by Frederic Brown and Ron Smith are collected in Eugene Thacker's "Dark Media", in A. Galloway, E. Thacker and McKenzie Wark, *Excommunication. Three Inquiries in Media and Mediation*, p. 77. Chicago, 2013.

2. Bruno Latour describes what is usually referred to as the "Copernican revolution" in Western thought – perpetrated by Immanuel Kant in the 18th century – as a science-fiction nightmare: "The outside world now turns around the mind-in-the-vat, which dictates most of that world's laws, laws it has extracted from itself without help from anyone else." p.6 *Pandora's Hope: Essays on the Reality of Science Studies*. Harvard University Press, 1999.

3. Quentin Meillassoux: *After Finitude: An Essay on the Necessity of Contingency*. Continuum, 2006.

4. Only around 25% of the archaeological site at Empúries is estimated to have been excavated. Although excavation began in 1908, some 75% of the area occupied by the ancient Greek and Roman cities still remains unexcavated and lies hidden underground.

5. This sentence has accompanied Irena Visa since *Fer veure* (Doing Means Seeing) (2019), the first project she carried out in the setting of the Empúries archaeological site. It marked the beginning of the artist's interest in archaeology, which she has continued to explore in *Res a veure* (Nothing to See) (2019) and *Això no és res* (That's Nothing) (2024).

Oriol Fontdevila

IT'S RAINED OR THEY'VE BEEN CLEANING⁶ –
ABOUT THE FILM *EN ESTE DÍA TAMPOCO
SE ENCONTRÓ NADA* (NOTHING WAS
FOUND THAT DAY, EITHER)

In 2004 I moved to Barcelona, and in this new landscape I discovered a phenomenon I'd never encountered before: wet ground when it hadn't rained. I had no experience of this in Banyoles. Observing the damp ground, and despite the lack of empirical support for the idea, I assumed the cause was rain, based on all the times in my life when I'd seen that tell-tale clue after rainfall. The inhabitants of Barcelona had a different assumption: the city's streets had been cleaned. That was where an ontological fissure opened up, one that's never closed again.

The doubt prompted by that clue grew larger and led me to archaeology: a discipline that might be said to pivot on clues, without any empirical knowledge because there's no one alive who can corroborate anything (until proven otherwise). Since 2019 I've gone back and forth to archaeology, a curiosity sparked by observing some damp ground and deepened by the working processes of archaeologists and conservators. This interest has taken shape in the projects *Fer veure* (Doing means Seeing), 2019; *Això no és res* (That's Nothing), 2021–2024; *Res a veure* (Nothing to See), 2023; *Que no balli res!* (No Wobbling!), 2024; *El gest inútil* (The Useless Gesture), 2025; and this exhibition, “En fi, coses” (Anyway, Stuff), 2026, together with the short film shown in it, *En este día tampoco se encontró nada* (Nothing Was Found That Day, Either), 2026.

In the summer of 2025, in residence at the Casa Forestal in L'Escala during the research and filming of the piece *En este día tampoco se encontró nada*, I had reached a dead end. I enjoyed watching the archaeologists' hands scratching at the earth and speculating about altars they were, in fact, not finding. In the afternoons I went to the beach and felt guilty for being so happy despite supposedly going through a midlife crisis and having hours and hours of footage without knowing what to do with it. It was time to turn to Pere Calders for help. I chose his short-story collection *Invasió subtil i altres contes* (Subtle Invasion and Other Stories). In the first story, “Invasió subtil” (Subtle Invasion), I found my patch of damp ground with no evidence of rain: the description of a Japanese man with nothing to indicate he is one. Bingo. Later, in the story “Vinc per donar fe” (I Come to Bear Witness), I found another such clue: a vampire episode with no trace of bite marks. Thank you, Pere. Suddenly I had a good hypothesis to work with and plenty of time for a midlife crisis. ■

AN UNKNOWN DIMENSION⁷
(RELATED TO THE LA INSTALLATION *EN FI, COSES*)

I look at the set of objects in the display cases at the Archaeological Museum of Empúries and mentally reconstruct the lives of the people who owned them. Such mystique, such interesting lives. Such good taste. So much ritual. Beautiful decorative work.

I walk into someone's home, let my eyes take in all their things, imagine what they represent, and think that all their objects are better than mine, that they evoke higher things, that they vibrate on a strange, mysterious frequency. They are clues, unmistakable signs of a life far more interesting than my own.

I look at everything I have and think about death, about what belongings I'll leave behind, about what will outlive me and end up in display cases, about what they'll think of me, how future archaeologists will interpret my collection of objects, most of them useless. And I can't wait: I have some display cases made so that, while still alive, I can see what my things will look like, be the curator of my own remains. I construct a story based loosely on reality to explain who I am – or who I want you to think I am.

Anyway, stuff. ■

Irena Visa

6. “Ha plogut o han regat” (It's rained or they've been cleaning) is also the title of the final project of my master's degree in artistic research, which gave rise to the site-specific interventions and the photographic series of the same name, exhibited at Bòlit in 2023 and acquired that same year by the National Art Fund.

7. The television series *The Twilight Zone*, Rod Serling (1959–1964), much like the work of Pere Calders, is another place of peace and comfort I return to in order to find meaning in things that probably have none.

Ho organitzen / Organized by:

Amb el suport de /
With the support of:

Hi col·labora /
In collaboration with:

Museu del Cinema
Col·lecció Tomàs Mallol

Ho patrocina / Sponsored by:

Activitat vinculada a la celebració del
Bimil·lenari de la ciutat / Activity linked
to the celebration of the city's Bimillennium:

←GIRONA2100
2100GIRONA→

Bòlit, Centre d'Art Contemporani de Girona:

Farners Cabra, Mar Camps, CNL de Girona, Xavi Cantó,
Ander Condon, Cultural Rizoma S.C.C.L, Enserio,
Oriol Fontdevila, Laura Francès, Quim Gironella,
Carles López - mandalavideo, Assegurances Molas i Torroella S.L.,
Impremta Pagès S.L., Carles Palacio, Olga Palahí,
David Pararols, Diana Sans, Zakariyae Tabache, Traduaction S.L.,
Xavi Torrent i Vidcus, Impressió i Retolació.

Agraïments de l'artista / Artist Acknowledgements:

Gràcies enormes a l'Equip d'excavació a Empúries (MAC Empúries): a la Marta Santos, en Pere Castanyer, en Joaquim Tremoleda, en Marc Bouzas, l'Enric Martí, l'Elisabet Moner, en Dídac Lorente, en David Cuña, l'Iván Arcos, en Pau Balsera, l'Empar Espinosa i especialment en Josep Puig Costa, per deixar que els mirés durant dos mesos mentre feien la seva feina. Gràcies també a la Yolanda Puigdevall i l'Elisa Hernández per ajudar-me abans, durant i després de les gravacions. Marc Roca, Lluís Robirola, Panxii Badii i Pau Masaló us agraeixo la bona feina feta en el procés de producció de *En este día tampoco se encontró nada*. Gràcies també a la Clàudia Cedó, en David Lozano i en Ramón Prats per la banda sonora vampírica. A l'ajuntament de l'Escala, Josep Bofill, Martí Guitart i Thaïs Sues per l'acompanyament durant la Beca Primavera l'estiu de 2025. A Jordi Dorca del Museu de Cinema de Girona, gràcies pel suport en la fase de projecte. I als amics Laura Arensburg, Rita Andreu, Azahara Cerezo, Ferran Dordal, Lluís Galter, Carla Linares i Carlo Sironi.

Dipòsit legal / Legal deposit:

DL Gi 1534-2026

BÒLIT LA RAMBLA

Rambla de la Llibertat, 1 de Girona

De novembre a març

De dilluns a divendres de 9 a 19 h (octubre fins les 20 h)
Dissabtes de 9 a 14 h i de 15 a 19 h (octubre fins les 20 h)
Diumenges i festius de 9 a 14 h
Tancat el 25 i 26 de desembre i l'1 i el 6 de gener,
24 i 31 de desembre, de 9 a 14 h

Opening times from November to March

Monday to Friday: 9 am – 7 pm (October until 8 pm)
Saturdays: 9 am – 2 pm & 3 pm – 7 pm (October until 8 pm)
Sundays and holidays: 9 am – 2 pm
Closed December 25 & 26, and January 1 & 6.
December 24 and 31: 9 am - 2 pm

BÒLIT, CENTRE D'ART
CONTEMPORANI DE GIRONA

bolit@ajgirona.cat
972427627
bolit.cat

Pot de caramels de la botiga, ja tancada, Ca la Brugui de Banyoles. Regal del meu amic Carmelu. / Jar of sweets from the now-closed shop Ca la Brugui in Banyoles. Gift from my friend Carmelu.

Corall trobat a Hong Kong, a l'illa de Lantau, el 2023. / Coral found in Hong Kong, on Lantau Island, in 2023.

Dit fals de plàstic. Mai utilitzat. / Fake plastic finger. Never used.

Cartolina daurada que servia de falca per la porta d'entrada de la galeria Cultural Rizoma, a Celrà. Exposada el 2025 per a "El gest inútil". / Gold card that served as a wedge for the entrance door of the Cultural Rizoma gallery in Celrà. Exhibited in 2025 for "El gest inútil" (The Useless Gesture).

Un Eierschalensollbruchstellenverursacher, que és un instrument per fer un foradet als ous abans de bullir-los per tal que no s'esquerdin. Regal de Ferran Dordal el 2022. / An Eierschalensollbruchstellenverursacher, an instrument for making a small hole in eggs before boiling them so they don't crack. Gift from Ferran Dordal in 2022.

Pinteta de fusta amb el dibuix d'una cara, sembla oriental però la vaig comprar a Canàries. / *Wooden comb with a drawing of a face; it looks oriental but I bought it in the Canary Islands.*

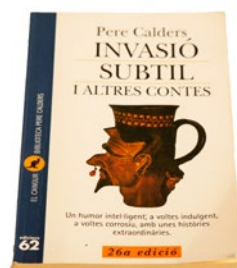
Dents de vampir de la botiga Can Mateu de Banyoles. Còpia idèntica de les dents utilitzada per a la troballa a *En este día tampoco se encontró nada*. / *Vampire teeth from the Can Mateu shop in Banyoles. Identical copy of the teeth used for the find in En este día tampoco se encontró nada.*

Postal que reproduceix la peça “Клином красным бей белых!” (Colpegeu els blancs amb la falca vermella!) de l'artista El Lissitzky de 1919. Inspirador, més de cent anys després, de la recerca per al projecte *Que no balli res!* (2022-2024). / *Postcard reproducing El Lissitzky's 1919 piece Клином красным бей белых! (Beat the Whites with the Red Wedge!), an inspiration – more than a century later – for the research behind the project Que no balli res! (No Wobbling!) (2022-2024).*

Tigre de plàstic, regal de Guillem Camprodon el 2009. / *Plastic tiger, gift from Guillem Camprodon in 2009.*

Llibre *Invasió subtil*, de Pere Calders (1978). 26ª edició. Edicions 62. / *Copy of Invasió subtil i altres contes (Subtle Invasion and Other Stories) by Pere Calders (1978). 26th edition. Edicions 62.*

Tetera de fang comprada de segona mà a la botiga “L'encant de Gràcia”, a Barcelona, per a regalar a algú algun dia. No s'ha regalat. / *Clay teapot bought second-hand at the shop “L'encant de Gràcia” in Barcelona, intended as a gift for someone someday. It has not been given.*

Cartell de la instal·lació gastronòmica feta amb Àlex Todó, *Menjada d'ous i una bona hòstia*, a la Fundació Brossa de Barcelona, l'any 2022. / Poster for the gastronomic installation created with Àlex Todó, *Menjada d'ous i una bona hòstia (A Feast of eggs and a Good Slap)*, at the Brossa Foundation in Barcelona, in 2022.

Ànec de fusta de la col·lecció de Núria Carreras, la meva mare. / Wooden duck from the collection of Núria Carreras, my mother.

Escultura de ciment de Xicu Cabanyes. / Concrete sculpture by Xicu Cabanyes.

Comanda pel restaurant Il Grottino, al barri del Testaccio de Roma. / Order slip from the restaurant Il Grottino, in the Testaccio neighbourhood of Rome.

Joc de cartes de baralla espanyola amb la qual jugàvem amb la meva àvia, Maria Boix Camps. / Spanish playing-card deck with which I used to play with my grandmother, Maria Boix Camps.

Dibuix d'un cavall, donació de Melcior Casals, per l'estrena de la peça escènica *The National body*, 2020. / Drawing of a horse, donated by Melcior Casals for the premiere of the stage piece *The National Body*, 2020.

Peça titulada *L'invisible*.
 Autor: Miquel Amela.
 / Piece entitled The Invisible.
 Author: Miquel Amela.

Dents de vampir provinents
 d'una bossa de cotilló del
 cap d'any de 2026.
 / Vampire teeth from a New
 Year's Eve 2026 party bag.

Figura egípcia trobada
 a un contenidor de Gràcia,
 Barcelona. / Egyptian figure
 found in a rubbish container
 in Gràcia, Barcelona.

Falca de fusta robada dels
 lavabos del Teatre Lliure
 de Montjuïc, a Barcelona.
 / Wooden wedge stolen
 from the toilets of the
 Teatre Lliure de Montjuïc,
 in Barcelona.

Falca trobada a Martorell,
 donació de Marc Villanueva.
 / Wedge found in Martorell,
 donated by Marc Villanueva.

Joss paper amb un dibuix d'un cavall, portat de Hong Kong, comprat durant els assajos de *Dormitory Town*. El *joss paper* s'utilitza per a rituals funeraris a la Xina. / *Joss paper with a drawing of a horse, brought from Hong Kong, bought during rehearsals for Dormitory Town. Joss paper is used for funerary rituals in China.*

Figura en forma d'animal de metall, comprada a Fez, Marroc. / *Metal animal-shaped figure, bought in Fez, Morocco.*

Medalla anònima, regal de Pau Masaló pels meus 35 anys. / *Anonymous medal, a gift from Pau Masaló for my 35th birthday.*

LLEGATS EN POTÈNCIA

Cicle d'exposicions a cura d'Oriol Fontdevila

Joc de l'Oca amb el qual vaig aprendre a jugar-hi a casa els meus avis, a Bordils. / *Game of the Goose with which I learned to play at my grandparents' home in Bordils.*

Rellotge familiar, objecte que ob m'aixeco de la a casa els meu a Banyoles. / *the first object I wake from my nap at my pare in Banyoles.*